

ALLERHEILIGEN/ALLERZIELEN HEILIG

Ingrediënt(en)

271 (Actuele) heiligen

Verklaring

Het begrip 'heilig' wordt gebruikt als aanduiding van iets waaraan een verheven waarde wordt toegekend. In godsdiensten heeft het betrekking op de bijzondere relatie die iemand of iets heeft met God, die geacht wordt zelf heilig te zijn. Vanwege die relatie kan iets of iemand dan (ge)heilig(d) zijn en zelf voorwerp van verering worden en met bijzonder respect worden behandeld. Heilig zijn betekent eigenlijk 'heel zijn'. Het betekent dat een mens met zijn hart gericht is op God, denkt zoals God en wil zoals God.

Binnen de verschillende religies heeft het begrip 'heilige' verschillende specifieke betekenissen. In 1987 deed een rooms-katholiek onderzoeker echter een poging om een algemene definitie te geven. Hij stelde dat heiligen in verschillende culturen en religies de volgende overeenkomsten vertonen:

- voorbeeldfunctie,
- bijzondere leraar,
- wonderdoener of bron van goedaardige macht,
- bemiddelaar tussen de godheid en de mens,
- openbaringsrelatie tot het heilige.

1 Allerheiligen

In de katholieke Kerk viert men met Allerheiligen het feest van alle heiligen. De oorsprong van Allerheiligen ligt bij de jaarlijkse herdenking van de toewijding van het Pantheon (een 'heidense' tempel) aan alle martelaren. Paus Gregorius III (731-741) stelde een misviering in ter ere van alle heiligen. Hij wijdde bovendien een kapel in de Sint Pietersbasiliek aan alle heiligen. Ten slotte herschiep Paus Gregorius IV (827-844) het tot een feest van alle bekende en onbekende heiligen, d.w.z. van alle mensen die leefden in de geest van Jezus. Hij stelde ook de datum vast op 1 november.



2 Allerzielen

De dag na Allerheiligen, 2 november, herdenkt de katholieke Kerk de overledenen. Het is een feest van vertrouwen in Gods barmhartigheid en van het geloof dat de dood niet het laatste woord heeft. De graven worden versierd met bloemen. Vooral de chrysanten zijn populair. Zij bloeien in de herfst, wanneer de natuur sterft, en zijn daarom symbool voor leven na de dood.

Ook andere godsdiensten zoals de islam en het jodendom herdenken hun doden. Joden gaan enkele malen per jaar naar het kerkhof bij de 'herdenking der zielen' of 'hazkarat nesjamot'.

Actualisering

In de katholieke visie is een heilige iemand die bijzonder rechtschapen en gelovig heeft geleefd en die daardoor invloed kan uitoefenen op het leven op aarde. Enkele bekende personen die recent heilig zijn verklaard zijn Damiaan (Josef) de Veuster (2009), die voor de melaatsen zorgde in Molokai, en Moeder Teresa (2016), die zich inzette voor de armsten der armen in India. Volgens katholieken zijn heiligen een voorbeeld voor elke gelovige in hun enorme verbondenheid met het goddelijke, ze zijn als het ware toegangspoorten voor het goddelijke. Een persoon kan pas heilig verklaard worden na zijn dood.

In het boeddhisme kunnen verlichte leerlingen van Boeddha al tijdens hun leven heilig zijn. Een heilig persoon is iemand wiens geest volledig zuiver is en vrij van begeerte, haat en verwarring. Heiligen zijn in het boeddhisme diegenen die de verlichting behaald hebben of die zonder twijfel behalen in een leven in de nabije toekomst.

De hoofdvraag die we ons kunnen stellen is wie wij in onze nabije omgeving als heilig kunnen beschouwen. Mensen die een voorbeeld zijn voor ons of anderen, in hun verbondenheid met mensen of de maatschappij, of misschien de natuur. Zijn er mensen in onze omgeving die vrij proberen te zijn van haat, jaloezie en wrok, die in balans leven met zichzelf en in liefde voor anderen? En zouden wij zelf ook meer heilig kunnen worden of zijn?



© mark reinstein/Shutterstock.com

Heiligheid bestaat niet uit het zich vormen van beelden en ideeën over wat heilig is, uit enthousiaste bezigheden, uit ongevraagde soberheid, maar het betekent: denken zoals God denkt en willen zoals God wil.

John Brown, 19de eeuw, Schotse theoloog